

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

śrīmadrāmāyaṇē vālmīkiyē ādikāvyaē araṇyakāṇḍē

॥ pañcadaśaḥ sargaḥ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

śrī raṅgarāmānuja mahādēśikan

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

śrīḥ
śrīmatē rāmānujāya namaḥ
śrīmatē nigamāntamahādēśikāya namaḥ
śrīsītālakṣmaṇabharataśatrughnahanumatsamēta śrīrāmacandra
parabrahmaṇē namaḥ

॥ pañcadaśaḥ sargaḥ ॥

pañcavaṭyāṃ ramyē pradēśē śrīrāmasyājñayā lakṣmaṇēna
sundaraparṇaśālāyā nirmāṇaṃ tatra sītālakṣmaṇasahitasya
śrīrāmasya nivāsaśca

tataḥ pañcavaṭīm gatvā
nānāvyālamṛgāyutām |
uvāca lakṣmaṇaṃ rāmō
bhrātaraṃ dīptatējasam ॥ 3.15.1 ॥

āgatāḥ sma yathōddiṣṭaṃ
yaṃ dēśaṃ munirabravīt |
ayaṃ pañcavaṭīdēśaḥ
saumya puṣpitakānanaḥ ॥ 3.15.2 ॥

sarvataścāryatām dṛṣṭiḥ
kānanē nipuṇō hyasi |
āśramaḥ katarasmin nō
dēśē bhavati sammataḥ ॥ 3.15.3 ॥

ramatē yatra vaidēhī
tvamahaṃ caiva lakṣmaṇa |

tādṛśō dṛśyatām dēśaḥ
sannikṛṣṭajalāśayaḥ || 3.15.4 ||

vanarāmaṇyakaṃ yatra
jalarāmaṇyakaṃ tathā |
sannikṛṣṭaṃ ca yasmimṣtu
samitpuṣpakusōdakam || 3.15.5 ||

ēvamuktastu rāmēṇa
lakṣmaṇaḥ saṃyatāñjaliḥ |
sītāsamakṣaṃ kākutstha -
midam vacanamabravīt || 3.15.6 ||

paravānasmi kākutstha
tvayi varṣaśataṃ sthitē |
svayaṃ tu rucirē dēśē
kriyatāmiti mām vada || 3.15.7 ||

suprītastēna vākyēna
lakṣmaṇasya mahādyutiḥ |
vimṛśaṇ rōcayāmāsa
dēśaṃ sarvaguṇānvitam || 3.15.8 ||

sa taṃ ruciramākramya
dēśamāśramakarmaṇi |
hastē grhītvā hastēna
rāmaḥ saumitrimabravīt || 3.15.9 ||

ayaṃ dēśaḥ samaḥ śrīmān
puṣpitaistarubhirvṛtaḥ |

ihāśramapadaṃ ramyaṃ
yathāvat kartumarhasi || 3.15.10 ||

iyamādityasaṅkāśaiḥ
padmaiḥ surabhigandhibhiḥ |
adūrē dṛśyatē ramyā
padminī padmaśōbhitā || 3.15.11 ||

yathākhyātamagastyēna
muninā bhāvitātmanā |
iyaṃ gōdāvarī ramyā
puṣpitaistarubhirvṛtā || 3.15.12 ||

haṃsakāraṇḍavākīrṇā
cakravākōpaśōbhitā |
nātidūrē na cāsannē
mṛgayūthanipīḍitā || 3.15.13 ||

mayūranāditā ramyāḥ
prāṃśavō bahukandarāḥ |
dṛśyantē girayaḥ saumya
phullaistarubhirāvṛtāḥ || 3.15.14 ||

sauvarṇai rājataistānai -
rdēśē dēśē tathā śubhaiḥ |
gavākṣitā ivābhānti
gajāḥ paramabhaktibhiḥ || 3.15.15 ||

sālaistālaistamālaisca
kharjūraiḥ panasairdrumaiḥ |

nīvāraistiniśaiścaiva

punnāgaiścōpaśōbhitāḥ || 3.15.16 ||

cūtairasōkaistilakaiḥ

kētakairapi campakaiḥ |

puṣpagulmalatōpētai -

staistaistarubhirāvṛtāḥ || 3.15.17 ||

syandanaiścandanairnīpaiḥ

parṇāsairlakucairapi |

dhavāśvakarṇakhadiraiḥ

śamīkiṃśukapāṭalaiḥ || 3.15.18 ||

idaṃ puṇyamidaṃ ramya -

midam bahumṛgadvijam |

iha vatsyāma saumitrē

sārdhamētēna pakṣiṇā || 3.15.19 ||

ēvamuktastu rāmēṇa

lakṣmaṇaḥ paravīrahā |

acirēṇāśramaṃ bhrātu -

ścakāra sumahābalaḥ || 3.15.20 ||

parṇaśālāṃ suvipulāṃ

tatra saṅghātamṛttikām |

sustambhāṃ maskarairdīrghaiḥ

kṛtavaṃśāṃ suśōbhanām || 3.15.21 ||

śamīśākhābhirāstīrya

dr̥ḍhapāśāvapāśitām |

kuśakāśaśaraiḥ parṇaiḥ
suparicchāditāṃ tathā || 3.15.22 ||

samīkṛtatalāṃ ramyāṃ
cakāra sumahābalaḥ |
nivāsaṃ rāghavasyārthē
prēkṣaṇīyamanuttamam || 3.15.23 ||

sa gatvā lakṣmaṇaḥ śrīmān
nadīṃ gōdāvarīṃ tadā |
snātvā padmāni cādāya
saphalaḥ punarāgataḥ || 3.15.24 ||

tataḥ puṣpabalīṃ kṛtvā
śāntiṃ ca sa yathāvidhi |
darśayāmāsa rāmāya
tadāśramapadaṃ kṛtam || 3.15.25 ||

sa taṃ dr̥ṣṭvā kṛtaṃ saumya -
māśramaṃ saha sītayā |
rāghavaḥ parṇaśālāyāṃ
harṣamāhārayat param || 3.15.26 ||

susaṃhr̥ṣṭaḥ pariṣvajya
bāhubhyāṃ lakṣmaṇaṃ tadā |
atisnigdhaṃ ca gādhaṃ ca
vacanaṃ cēdamabravīt || 3.15.27 ||

prītō'smi tē mahat karma
tvayā kṛtamidaṃ prabhō |

pradēyō yannimittam tē
 pariṣvaṅgō mayā kṛtaḥ || 3.15.28 ||

bhāvajñēna kṛtajñēna
 dharmajñēna ca lakṣmaṇa |
 tvayā putrēṇa dharmātmā
 na saṁvṛttaḥ pitā mama || 3.15.29 ||

ēvaṁ lakṣmaṇamuktvā tu
 rāghavō lakṣmivardhanaḥ |
 tasmin dēśē bahuphalē
 nyavasat sa sukhaṁ sukhī || 3.15.30 ||

kañcit kālam sa dharmātmā
 sītayā lakṣmaṇēna ca |
 anvāsyamānō nyavasat
 svargalōkē yathāmarah || 3.15.31 ||

|| ityārṣē śrīmadrāmāyaṇē vālmikīyē ādikāvyē
 aranyakāṇḍē pañcadaśaḥ sargaḥ ||